

Sarja 3103 Vectron

(OS) Suomalaisten veturien EVN-numeroinnin perusteet ovat paikoin pienen hämärän peitossa, varsinkin mitä tulee 5. - 8. numeron merkitykseen. Tässä esimerkkinä Vectron.

Sr3 3338, IC 958
Turku, 1.9.2021

91 10 3103 338-2 FIN-VR

Vectron

Kuvat: Olli Savela

I ryhmä	II ryhmä	III ryhmä	IV ryhmä	V ryhmä
<u>1.</u> <u>2.</u>	<u>3.</u> <u>4.</u>	<u>5.</u> <u>6.</u> <u>7.</u> <u>8.</u>	<u>9.</u> <u>10.</u> <u>11.</u>	<u>12.</u>

91 10 3103 338-2

sähköveturi

Suomi

numeerinen sarjatunnus numerolittera
"Baureihennummer"

juokseva numero järjestysnumero

tarkistusnumero

sarjatunnus littera

III ja IV ryhmä (5. - 11. numero) muodostavat vetokaluston varsinaisen numeron, joka tavallisesti merkitään kahteen osaan jaettuna (XXXX YYY). OPE YTE:n mukaan III ja IV ryhmän numerot voivat olla myös yhdessä "pötkyssä" (0000000 - 8999999).

Näin varmaankin siksi, koska monilla mailla ei ole kansallista numeerista sarjatunnusta eli numerolitteraa (kuten Suomessa ja Ruotsissa), joka on helpompi sisällyttää EVN-järjestelmään. Siinä on siis annettu liikkumavaraa EVN-numeron muodostamiseen.

Euroopassa on nimittäin vetureita, joissa III ja IV ryhmän numerot ovat yhdessä pötkyssä tai järjestyksessä XXX YYYY (voiko sarjatunnus olla 3-numeroinen?). Ja I ja II ryhmän numerot voivat olla ilman väliä. Jopa koko EVN-numero voi olla yhdessä pötkyssä.

Ja 5. numero voi olla erillään muista numeroista (kuten esim. Fenniarailin vetureissa).

Nykyisinhän kaikenlainen *monimuotoisuus* on niin kovassa huudossa!

Numero 3338 on "sisäänleivottu" EVN:ään, mutta millä perusteella on päädytty muotoon 3103 338, ei ole minulle täysin selvinyt. Siinä on numero 3338 sijoitettu EVN:n 8. - 11. paikalle, ja sen takia luultavasti juokseva numerokin alkaa 3:lla (338) eikä 0:lla (038). No niin, ei kai juoksevan numeron välttämättä kuulu alkaa 0:lla.

Mutta mikä merkitys on 5. - 7. paikan numeroilla 3, 1 ja 0? Pelkkiä täytenumeroita vai ilmaisevatko ne teknisiä ominaisuuksia? Numero 3 tarkoittanee sähköveturia, mutta numero 1 tarkoittaa joka tapauksessa, että veturi on varustettu radio-ohjauslaitteistolla. Entä numero 0? Luultavasti pelkkä täytenumero.

Käsittääkseni asia on kuitenkin niin, että Vectronin numeerinen sarjatunnus 3103 ja littera Sr3 ovat toistensa vastineita (1). Muuten, litteraa Sr3 ei ole edes merkitty veturiin, se kun on pelkästään Traficomien rekisterissä!

Miksei yllä mainitun Sr3:n EVN-yksilönumero (5. - 11. numero) voisi olla esim. 3300 038 (3300-sarjan 38. veturi) tai vaikkapa 0033 038 (2)? Tai miten olisi 0003 338 (3)? Olisihan siinä numeroinnissa ainakin sitä paljon peräänkuulutettua transparensia. Kai se radio-ohjauskin pitäisi sinne vielä merkitä. No joo, enhän minä näistä numeroista päättä, mutta aina voi kuitenkin harrastaa ajatusleikkejä. Jos ei muuten, niin ainakin lämpimikseen.

Suomessa, Ruotsissa ja Tanskassa vetureilla on sarjatunnus eli littera (Sr3, Dv12; Rd2, Re; EB, ME), kun taas Saksassa ei ole sarjatunnusta kirjainmuodossa vaan pelkästään numeroista koostuva Baureihennummer (numerolittera). Saksassa se on 3-numeroinen ja se on silloin helppo istuttaa EVN:n III ryhmään, ja koska siinä on neljä paikkaa, on saksalaisissa sähkövetureissa 3-numeroisen sarjatunnuksen edessä täytenumerona 6. Täytenumerolla 6 saatiin aikaan se, että tarkistusnumero pysyy samana kuin DB:n perinteisessä 7-numeroisessa järjestelmässä. Tosin veturin keulassa olevasta kansallisesta numerosta DB jättää tarkistusnumeron nykyisin pois (ks. alla olevaa kuvaa).

DB 193 321, Vectron (keulassa ei tarkistusnumeroa 7)
Plochingen, 23.4.2021

Kuva: Kokoelma Olli Savela

193 321, 91 80 6193 321-7 D-DB
Plochingen, 23.4.2021

Kuva: Kokoelma Olli Savela

Saksalaisen sähköveturin kansallinen numero on helppo täydentää EVN:n mukaiseen muotoon, ei muuta kuin lisätään luku 6 kansallisen kolminumeroisen sarjaa osoittavan numeron (193) eteen ja siitä saadaan 4-numeroinen sarjatunnus (6193), ja 3-numeroinen juokseva numero (321) tarkistusnumeroineen (7) perään. Eikä tarvitse arvailla mitään. Mutta suomalaisten veturien (myös Sr1, Sr2, Dv12 ja Dr14) EVN:n mukainen sarjatunnus onkin hieman monimutkaisempi. Henkimaailman asioista ei nyt kuitenkaan ole kyse.

(1) Se, että numeerinen sarjatunnus aina vastaisi litteraa, ei kaikissa tapauksissa pidä paikkaansa, sillä esim. sarjoilla 2105, 2106 ja 2107 on yksi yhteinen littera eli Dv12 ja toisaalta sarja 2102 vastaa litteroita Dr18, Dr20 ja Dr26.

(2) Mallina voisi toimia vaikkapa belgialaisen LINEASin 77-sarjan MaK G 1206-tyyppiin pohjautuva sekä linja-ajoon että vaihtotyöhön soveltuva dieselveturi nro 7768 eli 92 88 0077 068-9 B-BLX. (BLX = B Logistics, nykyisin LINEAS)

Niillä belgialaisilla veturisarjoilla, joilla on perinteinen 4-numeroinen yksilönumero (kuten Suomessa), on lähes jokaisella erilainen EVN-merkintätapa. Luulisi, että yksi yhtenäinen merkintätapa riittäisi.

No, eipä ole *diversiteetti* uhattuna tässä maailmassa, siitä on pitänyt huolen Traficomia vastaava Belgian rautateiden turvallisuus- ja yhteentoimivuusvirasto DVIS/SSICF (Dienst Veiligheid en Interoperabiliteit van de Spoorwegen/Service de Sécurité et d'Interoperabilité des Chemins de Fer)! Jokainen jäsenvaltio kun voi itse määrittää III ja IV ryhmän merkityksen ja numeroiden asettelun.

(3) Tanskan DSB:n Vectronin EB 3201 numerointia 91 86 0003 201-8 DK-DSB mukailleen.

À propos sarjanumero. Traficomın rekisteristä löytyy termi sarjanumero. Siellä mainitaan nimittäin, että Sr3:n sarjanumero on 21130. Tämän voi jokainen tarkastaa Junaliikenteen havaintojärjestelmä Juliasta. Numero 21130 ei näy veturissa missään eikä sillä ole mitään tekemistä liikennöinnin eikä kalustohuollon kanssa. Se on pelkästään Traficomın ikioma numero sen rekisterijärjestelmässä.

30 vuotta sitten

Vainikkala, 1.9.1991

Kuva: Olli Savela

Ei ollut 30 vuotta sitten Dr14 1870:ssä EVN-numeroa. Tänä päivänä veturin numero on 92 10 1108 070-9 (eli 1108 = Dr14). Eikä tämä Seepira ole enää Seepiran näköinen, koska kulkee nykyisin VR:n vihreävalkoisissa eko-väreissä. Huomaa etupäänmerkit eli tikkarit.

MV 11993
Dv12 2566, 92 10 2105 066-8 ja
Dv12 2550, 92 10 2105 050-2
vetämässä 8 Eil- ja 1 Eilf-vaunun
romuvaunuletkaa Turusta
Lahteen.

Turku, Pääskyvuori 14.12.2020
Kuva: Olli Savela